

Poslední pastýřský list Arcidiecézi olomoucké

Drazí přátelé,

když jsem před 30 lety přijímal úřad olomouckého arcibiskupa, řekl jsem tehdy v nástupní homilii:

Slavíme mši svatou za církvev, za místní církvev této diecéze, která dostala nového biskupa. My nejen prosíme za církvev, my ji prožíváme. Shromáždění v této starobylé katedrále zakoušíme radost společenství bratří a sester spojených v Ježíšově jménu. V srdci mi znějí slova svatého Petra: „*Vy jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid patřící Bohu jako vlastnictví*“; nebo Pavla: „*Jste Boží chrám a bydlí ve vás Boží duch*“; nebo svatého Jana ve Zjevení: „*Pojď, ukážu ti nevěstu, choť Beránkovou... a ukázal mi svaté město... jak sestupuje z nebe od Boha a září Boží vznešeností*.“ Zažívat radost z církvev znamená zažívat radost z Boha přítomného v církvi, v našem společenství, v nás samých.

Církvev jako viditelný chrám Boží, naplněný Duchem Svatým, tajemné Kristovo tělo, složené z nás jako údů a proniknuté Svatým Duchem, je působivé znamení pro svět. Je jako svátost, která pomáhá lidem hlouběji se spojit s Bohem i mezi sebou navzájem, jak říká Druhý vatikánský koncil. Posvátná liturgie hovoří o *vznešené církvi, městě postaveném na návrší, vidí ji všichni a ona osvětluje všechny, v ní září Beránek jako nehasnoucí světlo a ozývá se vděčný zpěv blažených...*

Mohli jsme si připadat jako zamilovaní, kteří se zasnili, a pak pocítuji lítost, že realita není tak zářivá. Jistě, církvev má plno chyb, a dokonce se v ní řeší i skandály. Ale jak by neměla chyby, když jsem v ní já a vy, lidé chybuující a hříšní. Ano, je to pravda, říkáme jako realisté, ale přesto se nesmíme bát zahledět do krásy církvev, abychom dostali chuť a odvahu do budování právě takové podoby církvev, jakou ukazuje sám Pán.

Tehdy jsem mluvil o své vizi biskupské služby. Chtěl jsem spolu se svými spolupracovníky a se všemi, kdo byli ochotní se zapojit, být stále zahleděný do krásy Božího města, dívat se na Boží plány tohoto města a realisticky hodnotit současný stav stavby církvev na kousku staveniště, kterým je naše diecéze. Její základy u nás jako zkušený stavitel kdysi kladl svatý Metoděj a po něm mnozí další. V posvátné úctě k dílu našich předků, které nás zavazuje, jsme chtěli budovat svůj díl stavby.

Děkoval jsem všem kněžím, řeholníkům i laikům, kteří žili a žijí své křesťanství opravdově, takže Boží milost může skrze ně působit. S velkou úctou jsem se díval na všechny, kteří jednali podle svého svědomí a zachovali věrnost církvi i v těžkých zkouškách, na všechny, kteří nepodlehli kompromisům a dokázali dávat Boha a jeho přikázání na první místo, na všechny, kteří měli odvahu

i v těžkých okolnostech budovat církev náročným apoštolátem, ale i na ty, kteří přes své pády a bloudění poctivě hledali pravdu a dokázali dělat pokání. Poukázal jsem na místa zvlažnělá a odcizená Bohu, na lidi, k nimž evangelium ještě neproniklo, protože se nenašli ti, kdo by je hlásali srozumitelnou řečí.

Dnes mohu děkovat Bohu za církevní školy, charity, obnovená společenství různých skupin a spiritualit i nové kostely. Boží milost působí stále. Působí taky skrze Vás a já dnes, kdy děkuji Bohu za milost tak dlouhého působení v této diecézi, děkuji taky Vám. Jestli se něco podařilo, bylo to díky Boží milosti a úsilí mnohých, díky široké spolupráci. Duchovní chrám, ve kterém jsme jako živé kameny každý na svém místě, se může stavět jen společně.

Kde se v této stavbě nachází kdokoliv z nás, to připravil Boží plán, ale na nás záleží, jestli jsme kameny pevné, spolehlivé, dobře napojené na své sousedy, opracované podle Božích představ a oživené Duchem Svatým. Čím ochotněji přijímáme Boží slovo a čím rozhodněji mu říkáme své ANO, aby se mohlo vtělit do našich skutků, tím více odpovídáme Boží představě o našem životě, otevíráme se působení Ducha Svatého, stáváme se realizovanými křesťany a máme větší význam pro duchovní chrám, který společně stavíme.

Jako se nemůže skrýt město ležící nahoře, jako se rozsvícené světlo nestaví pod kbelík nebo pod postel, ale na svícen, aby všichni v domě viděli, jako dary Ducha Svatého nejsou dány jednotlivci pro jeho osobní užitek, ale proto, aby jimi sloužil druhým, tak je naše společná práce na budování místní církve službou společnosti, ve které žijeme. Nikdo z nás nemůže odsuzovat ty, kteří – řečeno slovy Písma – sedí ve tmě, ale musíme se ptát: Je tato temnota zaviněná jen jejich slepotou, nebo je spíš vinen ten, kterého Ježíš určil, aby byl světlem, a on dost nesvítí?

A tady musím přiznat nejen vlastní chyby, ale i mnoho našich společných dluhů, protože velikost úkolu byla silně převyšující. Prosím o odpuštění Boha i Vás. Úkol, který Vám zůstává, je stále přesahující, ale nebojte se ho. Jde o dílo Boží.

Já dnes odcházím na jiné pracoviště, kam mě, jak věřím, posílá Bůh. Vy zůstáváte a Vaše poslání trvá. Modlete se, aby Vám Pán brzy poslal nového biskupa, který vás povede, ale nezapomeňte, prosím, že záleží na Vaší spolupráci s ním, na každém z Vás, a budujte krásný Boží chrám diecéze společně. Pamatujte v modlitbě i na mě, abych své nové poslání zvládl. Já Vám budu nadále každodenně žehnat.

*+Jan Graubner
emeritní arcibiskup olomoucký*